

Hareket Eden Bitkiler

Sinekkapan

Bilim
Çocuk

Hareket Eden Bitkiler

Su çarkı

Bilim
Çocuk

Hareket Eden Bitkiler

Su miğferi

Bilim
Çocuk

Hareket Eden Bitkiler

Yıldız meyvesi

Bilim
Çocuk

Hareket Eden Bitkiler

Küstüm otu

Bilim
Çocuk

Hareket Eden Bitkiler

Beyaz dut

Bilim
Çocuk

Hareket Eden Bitkiler

Su çarkı

- Etçil bir bitkidir.
- Gövdesi boyunca yerleşmiş yapraklarına dokunan sucul omurgasızları, aniden yapraklarını kapatarak yakalar. Yaprakların kapanması saniyenin onda birinden bile az sürede gerçekleşir. Yaprak hücrelerindeki su basıncı değişimi nedeniyle yaprakları hızlıca kapanır.
- Çoğunlukla Afrika, Asya, Avrupa ve Avusturalya'daki sulak bölgelerde doğal olarak yetişir.

Hareket Eden Bitkiler

Sinekkapan

- Etçil bir bitkidir.
- Kapana benzeyen dikenli yapraklarını böcek ya da örümcek gibi avlarını yakalamak için kullanır. Yapraklar saniyenin onda biri kadar sürede kapanır. Av, yaprağın iç bölümüne ilk dokunduğunda, yaprak hücrelerinde kimyasal bir madde salgılanır. Böcek hareket edip ikinci kez dokunduğundaysa bu kimyasallar gerilmiş yaprakların hızlıca kapanmasına neden olur.
- Çoğunlukla ABD'nin güneydoğu kıyılarındaki sulak bölgelerde doğal olarak yetişir.

Hareket Eden Bitkiler

Yıldız meyvesi

- Yenilebilir meyveleri vardır. Bitkinin yapraklarına dokunulduğunda ya da bitki sallandığında, yapraklar yatay konumdan yere dik hâle gelecek biçimde hareket eder. Yaklaşık 20 saniyede gerçekleşen bu harekete yaprakların sap bölümündeki hücre içi su basıncı değişimi neden olur.
- Çoğunlukla Güneydoğu Asya'daki tropik bölgelerde doğal olarak yetişir. Dünyanın başka bölgelerinde de yetiştirilebilir.

Hareket Eden Bitkiler

Su miğferi

- Etçil bir bitkidir.
- Su içinde yaşayan bitkinin yapraklarında bulunan keseciklerin ağız, minik su canlıları dokunduğunda açılır. Keseciğin içiyle dış ortam arasındaki basınç farkı nedeniyle avını hızlıca içine çekerek yakalar. Bunu, saniyenin yüzde birinden bile az sürede gerçekleştirir. En hızlı etçil bitki olarak Guinness Rekorlar Kitabı'nda yer alır.
- Çoğunlukla Avrupa, Doğu Asya, Güney Afrika, Avustralya ve Yeni Zelanda'daki sulak bölgelerde doğal olarak yetişir.

Hareket Eden Bitkiler

Beyaz dut

- Çiçeklerindeki polen bulduran ve gergin biçimde duran yapıların aniden serbest kalmasıyla polenlerini çevreye saçar. Polenler, patlamanın şiddetine göre ses hızının yarısına kadar hızlanabilir. Bu hareketin nedeni, polenleri taşıyan bükülmüş durumdaki yapının depoladığı enerjini aniden serbest bırakmasıdır.
- Çoğunlukla Asya, Güney Avrupa ve Kuzey Amerika'daki ılıman bölgelerde doğal olarak yetişir.

Hareket Eden Bitkiler

Küstüm otu

- Dokunma, sıcaklık ve ışık değişimi ya da titreşim gibi uyarılarla karşı karşıya kalınca yapraklarını hızla kapatır. Uyarılar ortadan kalktıdaysa eski durumuna döner. Yaprakların kapanma hızı uyarının şiddetine göre değişebilir. Hücreleri arasındaki su basıncı değişimi nedeniyle yapraklarını kapatıp açabilir.
- Çoğunlukla Orta ve Güney Amerika'daki tropik bölgelerde doğal olarak yetişir.

Hareket Eden Bitkiler

Ayçiçeği

Bilim
Çocuk

Hareket Eden Bitkiler

Güneş gll

Bilim
Çocuk

Hareket Eden Bitkiler

Keklik bezelyesi

Bilim
Çocuk

Hareket Eden Bitkiler

Acı kavun

Bilim
Çocuk

Hareket Eden Bitkiler

Menekşe

Bilim
Çocuk

Hareket Eden Bitkiler

İbrikotu

Bilim
Çocuk

Hareket Eden Bitkiler

Güneş gülü

- Etçil bir bitkidir.
- Uçlarında yapışkan madde bulunan dokunaçlarla kaplı yapraklarına bir böcek dokunduğunda, yapraklar avı içine alacak biçimde kıvrılır. Yaprakların avın üzerine tamamen kapanması yaklaşık 30 dakika sürer. Farklı yapıdaki hücrelerinin, basınç değişimine farklı tepki vermesiyle hareket gerçekleşir.
- Güney Afrika'nın nemli bölgelerinde doğal olarak yetişir.

Hareket Eden Bitkiler

Ayçiçeği

- Tam olgunluğa ulaşmamış ayçiçekleri, gün boyu Güneş'i takip ederek doğudan batıya yönelir. Geceden sabaha kadar da eski konumlarına dönerler. Bu hareketin nedeni, bitkinin Güneş yönündeki hücreleriyle diğer yönündeki hücrelerinin gün boyu farklı oranlarda büyümesidir.
- Yeterli güneş ışığı ve suya ulaşabildikleri her yerde yaşayabilen ayçiçekleri, Antarktika dışındaki bütün kıtalarda yetişir.

Hareket Eden Bitkiler

Acı kavun

- Bitkinin meyveleri yeterli olgunluğa ulaştığında bitkiden ayrılır ve patlayarak tohumlarını çevreye saçar. Tohumlar 3 ila 6 metre uzaklığa kadar saçılabilir. Patlamanın nedeni, olgunlaşan meyve içindeki sıvının kabuğa uyguladığı basınçtır.
- Çoğunlukla Akdeniz çevresine özgü olan bitki Avrupa, Kuzey Afrika ve Asya'daki ılıman bölgelerde de doğal olarak yetişir.

Hareket Eden Bitkiler

Keklik bezelyesi

- Yapraklarına dokunulduğunda onları kapatır, uyaran olmadığında yeniden açar. Ayrıca benzer biçimde gece boyu da yapraklarını kapalı tutup gündüz açar. Yapraklarının kapanma hızı uyaranın şiddetine göre değişebilir. Hücreleri arasındaki su basıncı değişimi sayesinde bu hareketi gerçekleştirir.
- Çoğunlukla Kuzey ve Doğu Amerika'daki açık alanlarda doğal olarak yetişir.

Hareket Eden Bitkiler

İbrikotu

- Etçil bir bitkidir.
- Bitkinin ibrik benzeri içe kıvrık yaprakları ve bunların üstünde kapak biçimli bir yapısı bulunur. Yaprakların üst bölümünde kokusuyla böcekleri kendine çeken bir madde salgılanır. Yağmur damlalarıyla ya da rüzgârla aniden titreşip kapanan kapak, böcekleri alttaki derin bölüme düşürür.
- Çoğunlukla Güneydoğu Asya'daki tropik bölgelerde doğal olarak yetişir.

Hareket Eden Bitkiler

Menekşe

- Bitkinin olgunlaşan tohumlarını bulunduran kapsül kurduğunda tohumlar içeride sıkışır. Kapsül patlayarak tohumları çevreye saçar. Bu hareketin nedeni kapsül kurdukça sıkışan tohumların enerjisinin artmasıdır.
- Pek çok türü bulunan menekşe, çoğunlukla Kuzey Yarım Küre'deki ılıman bölgelerde doğal olarak yetişir. Ayrıca saksı bitkisi olarak pek çok yerde görülebilir.

Hareket Eden Bitkiler

Camgüzeli

Bilim
Çocuk

Hareket Eden Bitkiler

Telgraf bitkisi

Bilim
Çocuk

Hareket Eden Bitkiler

Dua çiçeği

Bilim
Çocuk

Hareket Eden Bitkiler

Buzul fareleri

Bilim
Çocuk

Hareket Eden Bitkiler

Çöl çalısı

Bilim
Çocuk

Hareket Eden Bitkiler

Akşamsefası

Bilim
Çocuk

Hareket Eden Bitkiler

Telgraf bitkisi

- Güneş ışığının varlığında, az bir titreşim ya da dokunmayla bitkinin yaprakları yukarı aşağı sallanarak 3 ila 5 dakika boyunca dans ediyormuş gibi hareket eder. Yaprak saplarındaki su basıncı değişimi sayesinde bu hareket gerçekleşir.
- Çoğunlukla Güneydoğu Asya'daki tropik bölgelerde doğal olarak yetişir.

Hareket Eden Bitkiler

Camgüzeli

- Bitkinin olgunlaşan tohumlarının içinde bulunduğu kapsül, dokunulduğunda aniden patlayarak tohumları çevreye saçar. Bu hareketin nedeni kapsülde sıkışan tohumların depoladığı enerjidir.
- Pek çok türü bulunan camgüzeli çoğunlukla Asya, Afrika ve Kuzey Amerika'daki nemli bölgelerde yetişir. Ayrıca saksı bitkisi olarak pek çok yerde görülebilir.

Hareket Eden Bitkiler

Buzul fareleri

- Çeşitli türlerdeki yosunların bir araya gelerek oluşturduğu bu yosun topları, günde 2,5 santimetreye kadar yer değiştirebilir. Bu hareketin, sürü davranışına benzer özellikler gösterdiği düşünülür. Buldukları zemine göre yuvarlanabilen ya da kayabilen buzul farelerinin tam olarak neden ve nasıl hareket edebildikleri henüz anlaşılamamıştır.
- Kutup bölgelerinde doğal olarak bulunur.

Hareket Eden Bitkiler

Dua çiçeği

- Gündüzleri yatay ve açık biçimde duran yaprakları, gece olunca yukarıya doğru uzanarak dikey konuma gelir. Yaprak hücrelerindeki su basıncı değişimi sayesinde yapraklarını yukarı ya da aşağı hareket ettirir.
- Çoğunlukla Brezilya'daki tropik bölgelerde doğal olarak yetişir. Ayrıca saksı bitkisi olarak pek çok yerde görülebilir.

Hareket Eden Bitkiler

Akşamsefası

- Öğleden sonra ya da akşama doğru çiçeklerini açan bitki sabah olunca çiçeklerini kapatır. Bunu hava sıcaklığına bağlı olarak hücrelerinde gerçekleşen su basıncı değişimiyle yapar.
- Çoğunlukla Kuzey, Orta ve Güney Amerika'daki tropik bölgelerde doğal olarak yetişir. Saksı bitkisi olarak pek çok yerde görülebilir.

Hareket Eden Bitkiler

Çöl çalısı

- Çöl ortamına uyum sağlayarak yıllarca susuz yaşayabilen bitki, kuruyarak bir top gibi kıvrılır. Suyla buluştuğundaysa saatler içinde yapraklarını açarak yeşerir. Bu hareketin nedeni, bitkinin hücrelerindeki su oranının kurduğunda yüzde 5'e kadar düşüp suya ulaştığında tekrar yükselmesidir.
- Kuzey Amerika'daki Chihuahuan Çölü'nde doğal olarak yetişir.

Bilim Çocuk Kartları Kutusu

Kutunuzu yapmak için öncelikle kutuyu oluşturacak parçayı kartondan ayırın. Ardından tüm kat yerlerinden arkaya katlayın. Üzerinde damla işareti bulunan dört kulakçığa yapıştırıcı sürün. Kulakçıkları karşılarına denk gelen alanların arka yüzüne yapıştırın. İşte kutunuz hazır. Artık Bilim Çocuk kartlarınızı bu kutuya koyabilirsiniz.